

## ALBINA.

Este de trei ori în septemana: Mercuri-a,  
Vineri-a și Duminică, când o odă în-  
tréga, când numai dimuțate, adică după  
momentala împregiurările.

## Prețulu de prenumerație:

pentru Austria:		
pe anu întregu	8 fl. v. a.	
„ dimuțate de anu	4 „ „	
„ patrariu	2 „ „	
pentru Romani'a și straiutate:		
pe anu întregu	16 fl. v. a.	
„ dimuțate de anu	8 „ „	
„ patrariu	4 „ „	

Prenumeratiunile se facu la totî d. corespun-  
dinti a-i nostri, și a'dreptulu la Redacțiune  
**Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde  
suntu a se adresá si corespondintiele, ce pri-  
vesc Redacțiunea, administratiunea sau spe-  
ditur'a cate vor fi nefranate, nu se vor primi,  
era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie și alte comunicatiuni de in-  
teresu privatu — se raspunde cate 7 cr. de  
linie repetirile se facu cu prețiu scadiutu.  
Prețulu timbrului cate 30 cr. pent una data,  
se antecipa.

Cu esemplare complete din  
„ALBINA“ mai potemu servi inca de  
la inceputulu acestui patrariu de anu.

Viena 18/30 aprilie 1868.

Oo. nostri cetitori si vor aduce a  
minte cu catu entuziasmu primira anu  
unguru pre Sultanulu in capital'a Bud'a-  
Pest'a.

Ungurii incarcau cu vivate pe Ma-  
iestatea Sa turcesca, pentru ca a datu a-  
siliu emigrantilor unguiri la 1849, pen-  
tru ca li-a fostu unu banu vecinu, si alte  
multe binefaceri ce le trimbitiau atunci  
diurnalele unguresi pe intrecute. Noi  
n'am nutritu nici o parere de reu pentru  
Sultanulu, amicu unguirilor, ci ne-am  
portatu astfelu precum impuneau legile  
de ospitalitate incetatenite la poporale  
culte, — inse n'am potutu sa-lu intim-  
pnamu cu multe vivate candu trecea pe  
Dunare, pe malulu pamentului roma-  
nescu, caci nu ne sentiamu indemnati la  
entuziasmu pentru capulu Turciei, pre  
catu timpu in Turci'a esiste o apesare  
careea lovesce amaru pre conatiunalii no-  
stri si pre alte popora crestine.

Asie a trecut Sultanulu, care de-si  
va fi facutu veri unu studiu de caletoria  
si deschinitu de va fi essaminatu fisono-  
mi'a unguurulu si a romanului, va fi  
constatatu la unguuru entuziasmu, era la  
romanu ospitalitate.

Astadi s'a intorsu proportiunea a-  
cest'a, si Sultanulu daca ar veni le-ar ga-  
si pre amendoue poporale ca s'au schim-  
batu.

Schimbaria acest'a trebui se vina  
dapa scirea unni faptu imbucuratori:  
Una telegramu din Constantinopole cu  
datulu de marti (28 l. c.) inscintieza:  
„Levant Herald“ publica unu conspectu  
alu regulamentului pentru noulu consiliu  
de statu. Cerculu de aptivitate alu ace-  
stui consiliu este: Elaborarea proipecte-  
loru de legi, desbaterea bugetului si al-  
toru despusetiuni. Consiliulu se imparte  
in cinci sectiuni, si a nume: pentru ad-  
ministratiune, finantie, justitia, invetia-  
menta si lucrari publice, agricultura si  
comerciu. Consiliulu are 50 de membri  
nasciti de Sultanulu dintre crestini si  
musulmani, era presedintele e membru  
cabinetului.“

Asie-dara crestiniloru din Turci'a  
li se deschide calea pana la cele mai nal-  
te demnitati din statu. Faptulu acest'a

nu pote se nu imbucure pre romani, si  
noi lu recomandamu fratiloru unguiri ca  
si densii se imiteze pre Sultanulu, si se  
faea pentru nationalitatile din Ungari'a  
ceea ce faea Sultanulu pentru crestiniil sei.

Ungurii ar trebui, celu putieniu pen-  
tru amiceti'a loru cu turculu, se nu treca  
cu vederea si se nu desconsidera essem-  
plulu ce li se dede.

Ungurii se pote vor replica ca dacia  
demnitari romani sunt numai de raritate,  
apoi ne-au desdaunatu prin aceea ca ne-  
au impartasitu la o vietia constitutiunala  
representativa, precum Sultanulu n'a in-  
cuvintiatu supusiloru sei.

Dar acesta constitutiune representativa,  
merita ore a fi numita representativa din  
partea nostra, candu in Transilvani'a la  
ultima dieta vedeamu numai la 8 man-  
datari romani fatia cu dieci de straini e-  
siti din sinulu unei poporatiuni in mino-  
ritate? Este dens'a representativa candu  
majoritatea tierii e minoritate dietala, si  
minoritatea tierii reese in majoritate  
dietala?

Dar se intrebamu si de folosele a-  
cestei constitutiuni unguresi. Au nu  
dens'a tinde a consuma autonomi'a Tran-  
silvaniei, au nu dens'a impinse si amen-  
pana acum'a cestiunea nostra nationala?  
Aceste sunt pentru noi daune, dar nu fo-  
lose de cari pana acum indaru am a-  
sceptatu.

Afara de Turci'a, in alte tieri stra-  
ine nu gasimu asta data evinimite de  
insemnitate multa.

## De la diet'a Ungariei.

Pest'a, 29 aprilie.

(\*\*) In siedinti'a de astadi a casei repre-  
sentantiloru areta presedintele casei cumea Vu-  
kovics si Kossuth au abdisu de mandatele loru  
de deputati.

Somossy interpelaza pe ministrulu de  
interne daca e adeveratu ce se aude cumea a-  
cestu ministeriu ar fi permis in Ungari'a a  
se face inrolari pentru armat'a Papei si cumea  
catu de curundu au se incepa aceste inrolari in  
acesta tierra.

Wenckheim declara cumea acesta soire  
respandita este de totu nebasata.

Lonyay raspunde la interelatiunea ce  
de unadi i-o faed cele Kegelevich in privinti'a  
tutunului (tabacului) nevendutu etc., aretandu  
ca numitul tutunu ce a fostu plantatu pe se-  
m'a esportului si nu s'a esportatu, erariulu nu-  
lu pote resplati. Se permite inse producatori-  
loru se-si depuna rezervatele loru in magazinulu

erariulu, si vor primi anticipare catu fae pre-  
tiulu pe jumetate.

Legile santiunade de Maj. Sa in privinti'a  
domeziulu Gódöllő, a promulgarii legiloru  
si a prelungirii impoterirei pentru primirea  
dariloru, s'au publicatu, asedi in ambele case.

## Pesta in 28 prieru n.—

(u) Dle Redactoru! Grabescu se Vi scriu  
despre o intemplanare de astadi, carea dovedi de  
nou ce spiritu resuffa domniul stepanitori si  
nostri.

Din partea serbiloru din Neoplanta, cari  
in acelu orasiu facu majoritatea absoluta a  
locuitoriloru si au totu odata si maioritatea in  
representanti'a municipale, se infatiasa astadi la  
dlu ministru ungurescu b. Wenckheim o depu-  
tatiune constatatória din trei deputati dietali,  
cu rogarea, ca Escelinti'a sa se nu puna pedose  
ci se incuviintieze faptulu acelu municipiu, prin  
carele s'a asemnatu unu locu de frunte in orasiu  
pentru teatrulu serbescu nationalu, care are se  
fia unu institutu alu natiunei intrege si pentru  
carele se interesaza natiunea intreaga. Propu-  
nandu-si si motivandu-si deputatiunea rogarea  
sa, dlu ministru aduse un'a si alt'a in contra,  
era apoi si-descarca superarea inimci, dechia-  
randu serbiloru ca densulu nu cunoase si nice  
n'are d'a respepta, decat o natiune in tierra;  
„cui nu place acest'a, cine nu este multiamitu  
cu constitutiunea intr'acestu intielesu, — esa  
afara din tierra; duca-se, emigrezel“

La acesta insinuatiune aspra, unulu din-  
tre membrii deputatiunei, dlu Dr. Miletits re-  
spunse: „ba nu vom esf din tierra, dle ministru,  
caci am sangeratu pentru ea si o privimu si de  
a nostra, ci vom remane aici si ne vom lupta  
din tote potirile si ne vom esopera recunoscerea  
si respectarea nationala.“

Prin acest'a dlu ministru s'a mai domolitu  
si a inceputu a vorbi mai blandu, promitiendu  
ca va supune treb'a la revisiune noua.

Acestu incidinte enarandu-se de locu in  
corourile deputatiloru serbi si romani, a facutu  
multa sange reu si chiar aderintii ministeriului  
ungurescu se supera si se scandalescu de porta-  
rea dlui ministru de interne.

Si barbariloru nostri li s'a intemplantu —  
prin cercuri private — nu o data astfelu de  
afrotu din partea unor magiari fanatici si  
ingomfati; dar a-i nostri, urmandu d'unu timpu  
incece esemplulu unuia mai patitu, de locu,  
unulu ca unulu, sunt gata cu respunsulu: „Da,  
nene Pista, suntemu gata in totu minutulu a  
Ve pasesi, daca voi nu vreti se traimu la olat-  
ta si ne impingeti; inse fiindu ca noi nu potemu  
trafi fora de pamentu, asie-dara se n'atielege, ca  
vom duce si pamentulu nostru cu noi, pentru  
ca este alu nostru, aperatu d'o miia de ori cu

sangerulu nostru!“ — Last'a apoi domniul stepa-  
nitoru sau si-si musica limb'a intre dinti. Nem-  
tiulu are unu proverbu, care dice: „Cum strigi  
in padurea asié resuna“. Noi trebe se fimu pu-  
rura gata, a raspunde contrariloru nostri asié,  
precum ne agraiescu. —

Alt'a ce-mi ieu iertare a Vi comunicá e,  
ca dlu Dr. Ratiu, precum sciti, alesulu deputatu  
alu Hatiegului, dar carele unicu, a refusatu  
a intrá in dieta, petrecendu de aproape trei sep-  
temani aicea, precum sum asecurat, incerca  
unu felu de apropiare cu deputatii romani din  
Ardelu, incerca aflarea unei base de conlucrare  
in cestiunea Ardélului, dar — precum nu mai  
este secretu, fora vr'unu rezultat practicu, si  
— daca nu me insiela observatiunile mai pró-  
spete, densulu duce cu sine la Turda indereptu  
cu totulu alte impresiuni si sperinti, de catu  
pentru cari si-facuse sperantia pan' a ni cunoce  
impregiuririle din apropiare. Ce mai multu-lu  
dore, este ca deputatii nostri de frunte din  
Ungari'a, casi convorbiti, si-incepu comunica-  
tiunile totu cu mustrari si imputatiuni pentru  
smintele si slabitiunile trecutului. Altmintre  
daca va duce cu sine dlu Dr. Ratiu vr'o man-  
griere la Ardelu, aceea a buna seama numai din  
partea deputatiloru seu celu pucinu a unoru de-  
putati ai nostri din Ungaria si Banatu va fi ca-  
stigatu-o. Mai afundu nu mi este iertatu a intrá  
in acesta cestiune delicata. Credu inse ca ou-  
rendu va cade velulu celu pocitu de pre fati'a  
ei si apoi vom vedé, daca ea — mai este vina,  
suride seu plange?! Si atunci va fi timpul a  
cercetá si — ca a cui este vin'a, seu dora —  
meritul?

## Pesta in 29 aprilie n.

(n) Dle Redactoru! Intemplari intere-  
sante se petrecura in dilele trecute, de cari  
cauta se luamu cunoscintia.

Este lucru cunoscutu cumea proipectulu  
de lege in causele greco-resariteniloru s'a ame-  
natu la cererea ministrului de culte pe 14 dile.  
Caus'a a fostu, pentru ca de o parte unii greci  
din tierra au datu o suplica prin carea roga ca  
se li se garanteze si loru, greciloru, drepturile  
in privinti'a limbei si avereiloru bisericoesi si  
scolarie; pe de alta parte serbii si anume cei  
sfatosi din Neoplanta protestasera contra deci-  
derii aceei cause nainte d'a fi avutu si ei si  
mai marii loru bisericoesi ocaziune a se pro-  
nunciá.

Si un'a si alt'a pasire — asie se vede ca  
sunt menite, la totu casulu inse calificato — a  
incurea si intardiá lucrulu, firesce spre daun'a  
Romaniloru. Greculetii, o mana de ómeni, (cu  
totii nici una miia de suflete in tota tier'a)  
serbii, o minoritate neinsemnata fatia cu Roma-  
nii, dar si unii si altii prin abuzuri gróse din

## FOISIÓRA.

Cei trei frati orfani,  
poesia populara romantica, lucrata  
de pre o poveste.

(Urmare.)

VII.

Pregatitu voiniculu ese din palatu,  
Unu fecioru i-aduce calu 'ntarnitiatu;  
Elu pre calu s'aventa si prin munti strabate,  
Catra 'mperat'a din vecinatate.  
Multe dile merge prin munti si pre sieu,  
Pre campii late si prin odru desu.  
Si daca 'ntalnesce caletori pe cale,  
Ce ca densulu pléca pe dealu si pe vale,  
Apoi mi-i intréba: Nu sciti voi cumva,  
Caletori din lume, de pe cale grea,  
Unde-i cotatiunea? Unde locuesce  
Imperatulu care tier'a carnucesce?  
Astfelu totu intréba si pléca mereu,

Pre cai incurcate catra scopulu seu;  
Si 'n urma gasece unu orasiu domnescu  
Cu zidiri maretie ce-lu impodobescu.  
Acolea traesce imperatulu, care  
Pentru mosoenire num'o flic'a are,  
Dar si-aceea zace de-o patima grea  
Inca din prunoie, din pruno'a sa.  
Caci esindu o data maica-sa 'n gradina,  
Luá si copila cu sine de mana;  
Deci imperatés'a la umbra siedea  
Si la copilitia de-a dragulu privia,  
Cum saltá prin ierba si prin floricole,  
Si cu-a sa frumsetia le 'ntrecea pre ele.  
Er' de sub trupina unui teiu bortosu,  
S'a furatu unu sierpe negru, veninosu,  
Si pre copilitia, ce juca usioru,  
O piscá n'ateng'a fiéra de picioru;  
Si de-atuncea biéta zace necurmatu  
Si 'nca neci unu doftoru de lécu nu i-a datu.

Deci tenerulu intra in mandr'a cetate,  
La palatu se duce, si la pórtá bate;  
Portariulu intréba, cine-i si ce vré?  
Era caletoriulu mi-i raspunde-asie:  
„Sunt strainu de tierra, doftoru dapa nume,

Ori ce feliu de bóle le stirpescu din lume,  
Si-audindu ca fié'a imperatului  
Zace din prunoie spre durerea lui,  
Am venitu s'o vindecu de ohinu si durere,  
Si se-i dau vietia si se-i dau putere.  
Du-te si-i vestesce scopulu, care-lu voiú,  
Sus la 'mperate, si-mi raspunde- apoi!“  
Si portariulu duce la 'mperatulu veste,  
Despre noulu doftoru, cum si cine este,  
Domnitoriu-lu chiama in palatulu seu  
Ca se-si softa fiic'a din necezulu greu;  
Deci voiniculu merge sus la 'mperate  
Petrecutu de-unu sfeticu trimisu, ca se-i fie  
De carmaciu in lontrulu marelui palatu  
Cu paretu de marmuru, cu auru suflatu.  
Soari de-argintu versate, de departe-aduse,  
De maestre bratie maestrosu sunt puse.  
Si icóne multe scárrile petrecu,  
Mandre la privire pentru cei ce trecu.  
Pe-acoela se sue doftorul si 'n urma  
Scárrile se gata, drumulu li se curma  
Intr'o tinda larga cu podu zugravitu  
Si cu flori de auru frumosu poleitu.  
Multe usi inchise imprejuru se vedu,

Si ostasi cu arme pentru paza siedu.  
Deci carmaciu intra colo 'ntr'o ohilie  
Doftorul si spune dapa elu se vie.  
Astfelu la 'mperatulu ei mi se tradiescu,  
Pomp'a si marirea maretiu stralucescu.  
Imperatulu pasá sus pe tronulu si dice:  
„Spune-mi din ce tierra, cine esti voinice?  
Care-ti este scopulu, cu ce te dedai,  
Unde-ti merge calea, ce dorintia ai?“  
Er' voiniculu dice: „Vinu din departare,  
Si puredu ca doftoru ocusitu si mare,  
Tierile de-a lungulu cercu si le petrecu,  
Si stirpescu durerea, ori pe unde trecu.  
Si-audindu ca fi'a-ti diace 'n patu de mórté,  
De dureri cuprinsa si de-o cruda sórté,  
Am venitu s'o vindecu, si se dobandescu  
In pretiu de respata pretiu 'mperatescu!“  
Astea le vorbesce tenerulu si 'noéta,  
Si de la 'mperatulu unu respunsu ascépta.  
Imperatulu dice: „Voiniculu vestitu,  
Ce din tieri straine din lume-ai venitu!  
Daca-ti dete sórtéa astfelu de putere,  
Se stirpescu din lume ori si ce durere,  
Socté-ne tu fiic'a din neceazulu greu,

trecutu — in posesiunea de drepturi si a veri, au totu interesulu a continua acosta posesiune neconturbata — prin ori ce medilce, adeca ori prin o garantie legale pentru ei d'a dreptulu, ori prin impedecarea, seu amenarea, seu ingreuiarea deslegarei in favorea nostra. Si ministeriulu cu tote acestea numai de catu a datu ascultare si rospectare acestoru machinatiuni marsiave! — Cate plansori amare, cato rogari si cereri in dieci de ani, in cause de celu mai invederatu si santu dreptu au facutu si facu Romanii, mosinenii acestei patrie, fora ca ei se fia ascultati si rospectati!! —

Destulu ca intr'aceea, venindu aici ambii metropolitii ortodossi precum se spune, pentru solenitatea botezului nasoutei princese, se tienura repetite consultatiuni in acosta cestiune si la unulu si la altulu, la cari luara perte nu numai deputatii ortodossi, ci si toti cei mai de frunte barbati d'asta confesiune din Buda-Pesta. In aceste conferintie, dupa cum sum informatu din partea Romaniloru, in buna contielegere se staverira cate-va pucine emendaminte, anume inse emendarea multu discutatulu §. 8, totu cam in conformitate cu parerile indegetate prin oolonele Albinei. Peste totu, si deputatii nostri, si barbati ceia lalti de capacitate ai nostri, si Escelintia Sa metropolitulu, puroesera din puncturi de vedere pre catu se pote de loiale si moderate. Dar vorb'a e: daca Juda celu fora de lege va v're se 'ntielega?! — Serbii inse cu patriarculu si unii episcopi a-i loru in frunte, pasira cu totulu altfelu; ei se pusera si emendara, seu combinara emendaminte mai pentru toti paragrafi esentiali si principali, unele de adreptulu, altele mascate contra metropoliei si ierarciei romane, altele — ce e dreptu, cuprindiatorie de garantie si progresu pentru autonomi'a intr'ega a bisericeii ortodose. La timpulu seu Vi le voiu propune si desfasura aceste tote; asta-data am numai se Vi spunu cumca ieri dupa mediadu pana tardu nopte, la provocarea facuta din partea serbiloru, se incerca o contielegere, o conformare intre ambele parti, se adunara adeca deputatii ortodossi si cei romani si cei serbi la dlu Cernovicu si luara la desbatere motiunile seu emendamintele combinate in conferintiele speciale. Resultatulu lungeloru discusiuni, seriose si — in unele puncturi chiar iritate, a fostu ca deputatii romani se invoira intru tote cate li se pareau bune pentru ambe partile, dar respinsera tote acele incercari din partea serbiloru, prin cari se atientia o scadere, o dauna pentru metropolia romana seu credintiosii ei.

Nu mai ca de exemplu amintescu aci ca serbii propusera cumca biserica si credintiosii de confesiunea nostra se nu se mai numesca prin legelativa si guvernul cu altu nume, de catu celu geniunu alu loru, adeca se nu se mai dica „de legea grecesca neunita,“ seu „de legea greco-orientale“, ca pan' acu, ci — „de legea orientale ortodosa“, va se dica: *orientale dreptu-marturisitoria*. La acosta — firesce ca au trebuitu se consenta si ai nostri. Dar serbii asemenea propuneau o stilisare, prin carea ave a se forma unu felu de suprematia seu „primatu“ metropoliei serbesce, si motivau acosta chiar cu decisiunile sinodulu din Carloveti de la 1864 si cu invoirea episcopiloru nostri la acelea, ce inse deputatii nostri respinsera chiar cu argumentele serbiloru, cari pretindu ca membrii sinodulu episcopescu n'au

dreptulu d'a dispune si decide asupra drepturiloru bisericeii si natiunei.

Nota bene! La acosta ocaziune s'a adeveritu cumca deputatii serbi si peste totu barbati de frunte ai serbiloru sunt deplin informati despre cele intemperate si decretate seu combinate in sinodulu episcopescu din Carloveti de la 1864, pre candu la noi tote acelea, pre catu n'au resufatu ele prin ordinatiuni mai inalte, se pastr'aza ca *arcanitati ale episcopiloru!* —

In catu pentru §. 8, adeca pentru modulu deciderei pretensiuniloru escate din despartirea ierarchiei romane de cea serbesca, serbii remanu mortisiu pe langa *judetiele ordenarie* dupa legile si procedur'a civile. Aci Romanii nostri, anume Babesiu li spuse verde, ca ei pentru unu folosu materiale, trecatoriu, sunt nu numai plecati, dar ga'ta a sacrificia purerea pana si cele mai fundamentali principie si interese ale religiunei, a recurge la spriginulu contrariloru legii si natiunei, si mai bine a se face unelte drbe ale acestora de catu — a da fratelului ce este a fratelului!

Indesiertu! Cu serbii, catu vine vorb'a se impartimu cele ce au trasu ei de pe spinarea nostra in trecut, se impartimu drepturi, ce ei pe nedreptu au usurpatu si continua a usurpa pe cont'a nostra, — dicu catu vine vorb'a d'ast'a nu mai poti face nemic'a; ei sunt surdi, ei nu vreu se scia, nu vreu se pric'epa nemic'a!

Si'n spresioniile si manierele loru fatia cu magiarii si legelatiunea magiara, serbii nu apucatu o cale, pe carea romanii din pusetiunea loru precaria abie le-ar pote urma fora dauna si periclu.

Se intielege deci ca in cele mai esentiali puncturi controversate consultatiunea mestecata a remasu fora resultatu. Magiarii vor trebu' se salte de bucuria. Ori cum se fia, at'a nu se mai pote ascunde, ca proiectulu acest'a alu Ministeriului ungurescu a devenitu unu adeveratu maru de discordia.

Recomendu cu modestia barbatiloru nostri — multu sange rece, recomendu tota seriozitatea si moderatiunea. —

### Tinca (cot. Bihoru) in aprile.

(Alegerea ablegatulu in 3/15 aprile.)

Dupa ce se facu cunoscuta abdicerea Il. Sale, dlui E. Gozdu si comitetulu centralu otari d'a alegerii denumindu si comisiunea de alegere, se ceru mai antaiu conferintia in Tinca. In acosta conferintia nu se potu intielege alt'a de catu ca cea mai mare parte a ei poftea pe Dezsö de deputatu, ba ce e mai multu nationalistii romani din Tulca fura cei d'antaiu cu: „se traesca Dezsö!“ Partia cea mai mica si nationala romana remase sengura cerendu de la conferintia ca se remana fostulu ablegatu dlu E. Gozdu; dar alt'a nu audiai, nu se cautu la nationalitate ci numai „se traesca Dezsö.“ Cu ast'a conferintia se disolve. Tote curgu in Ienisce, magiarii pe ascunsu si prin supusii siumari (padurari) indamna poporul si pe preotime a-i aduce in partea loru, cum li si succese.

Nainte de d'a alegeri dlu protopopu din Orade caletori pe aici ca conducatoriulu partitii nationala romane, si era buna sperantia de reesire cu fostulu ablegatu, fiindu ca d. Dezsö dechiarase naintea persóneloru demne de crediantu, ba a datu si in scrisu in foia „Bi-

har“ ca elu nu voiesce a pas' ca candidatu. Din acosta multi multe deduceau. Unii erau de parere ca magiarii cu politic'a loru vor eschiamá sub paliulu lui Dezsö pe altu-cineva, de ce noi ne-am fi bucuratu, altii vorbiau tocmái precum s'a intemplat.

Veni d'a alegeri, mercuri dupa s. pasci; din tote partile se aduna alegatori, dar nu audiai de catu „éljen Dezsö!“ Unu numeru mare de preoti romani, toti imbracati serbatoresce, multi intre ei erau cu brane rosii (cari dora li s'au datu pentru ca in timpu asiá scurtu potura pe poporu a l'invotiá limb'a magiara?), de la cari nu audiai vre unu „vivatu“ ori „se traesca“ ci numai „éljen Dezsö.“ Si ce pote fi caus'a ca la alegere in 1865 si 1866 candu se adunara a alege ablegatu nationalu romanu, toti erau imbracati in vestiminte civile, si acum toti in vest. serbatoresci? dora au dabanditu onore mare de la magiari, candu va fi licitatiune de paduri li vor dicé „tessék fö-tiszteleendő ur, platesce daca...“ Au dora au speratu a fi invitati la vre-unu banchetu splendidu? dar se insielara ca numai puteni luara parte, era pre cei lalti li lasara se ascuta dentii. Din tota preutimea cercului numai vre o 2-3 vedeai cari nu-si lapedasera nationalitatea cari neci nu luara parte, ci se rentorsera cu poporul dimpreuna dupa ce se vediura in nespusa minoritate, nevoindu a asculta neci resultatulu eschiamarei.

Pre catu de mare si glorioasa invingere castigara preotii nostri la alegerea din 1866, pre atatu de mare dejosire si tradare a nationalitatiei dovedira unii acum, nevoindu a mai audi de nume de romanu. O tempora, o mores! O sermane poporu romanu! Cui te vei mai increde? cine te va mai conduce? Tu n'ai magnatii, n'ai intielegintia numeroasa ca alte natiuni, ai numai preoti, si acum incepu si unii preoti a te paresi. Rss. d. Bic'a a lucratu multu, dar era cam desgustatu ca n'a venit se ajute si acele domnu care intr'o foia din Pest'a se batea in peptu ca elu e bunu nationalistu, ca elu scie si pote se lucre, — eca l'am acceptatu si ne-am insielatu.

Altcum alegerea fu cu Ienisce, magiarii inca nu erau pre numerosi neci curagiosi. Stindardele loru le portau mai alesu magiarii cei noui, jidanii; era strigarile le faceau renegatii romani. Dupa prandiu se alese o comisiunea care se duca credentianalulu la alesulu ablegatu D. in Orade. In ea era si marele romanu si nationalistu D. M. parocu in U. pe care magiarii la 1866 lu numiau „oláh vajda“ ca se roge si elu in numele romaniloru pe deputatu a primí onorea ce i se ofere.

Terianu.

### Caus'a ovreiloru din Romania

Se tratata neincetatu de diurnalistic'a straina. Organele ovreesce, in preocupatiunea loru nu vreu se conceda neesistintia persecutiuniloru, si in asta privintia li veni in ajutoriu si telegrafulu din Bucuresti (vedi cele 2 telegrame in nr. tr.) ce nu se mai intempla aiure, aici neci dint'o capitala nu vedemu telegrafandu-se sciri ostile guvernulu respectivu. Leoca n'a primitu promovarea de prefectu alu politic'i la Bucuresti, dar asta cercustantia nu-i face pre jidanofili a se contenti. Ni se spune ca ovreii din Galitia, prin o petitiune catra senatulu imperiale vreu

se cera intrepunerea guvernulu pentru coreligiunii loru, — unu casu acest'a, pentru care guvernulu va ave motive a nu-lu pre imbratisati.

Diaristic'a nepreocupata inse, desi ie cunosciintia despre constatarile ce le-au facutu consulti in Iasi la propunerea consulului austriacu Wolfarth, totusi se feresce a li dá unu crediantu neconditionatu. Asié d. e. „Politik“ afirma ca Maria Sa Domnulu Carolu s'a convinsu in fati'a locului despre neesistintia persecutiuniloru si ca are de cugetu a detrage exequat'ura lui Wolfarth.

„Gazzetta di Torino“ in nr. de la 23 aprile se pronuncia mai bine si mai cu multa sinceritate in acosta cauza, dicendu: „Din foile din Romania, Transilvani'a si Ungari'a resulta la evidintia a fi mentiuni acusarele de persecutiuni contra ovreiloru din principate. Daca 500 de acei religiuari veniti din Rusi'a la Bacu a deschide ospetarii, birturi de rachiu, si alte cele pentru a castiga bani, paresira acea cetate, apoi au paresi'o pentru ca nu aflara acolo locu d'a facere negociu de a loru. In Bacu nefindu lipsa de bani, nu aflara modulu d'a face credite cu interese straordinarie mari, si asié esira de buna-voia. Diurnalele israelite, france, nemtiesci si italiene influintia opiniunea publica voindu a face ca coreligiunii loru de acolo se tréca de martiri din cauza ca in acele tienuturi n'au gassitu modulu d'a se inavuti precum faou aiurea.“

### Romania.

Caletori'a Mariei Sale Domnitorulu.

Plecandu din Bacu, luni la 8 aprile Maria Sa, la orele 4 fara 10 minute, a sositu la Tergul-Frumosu, unde a avutu ca pretutindenii, o primire minunata. La Micaucianii, domnii proprietari Mateiu si George Sturdza intempinara pe Maria Sa si a mendoii fratii calari, insociti de o escorta numeroasa, urmara pe Maria Sa pana la Strunga. La podu la Siret, o numeroasa multime cu stindarde tricolore esira inaintea Mariei Sale si lu condusera pana la Tergulu-Frumosu in mediloculu urariloru entusiaste de buna-venire, in trecerea Inaltimeii Sale pe d'inaintea Micaucianiloru se detersa mai multe salve.

La Marginea districtulu, D. prefectu impreuna cu unu protoiereu trimesu din partea P. S. S. Mitropolitulu, si unu numeru insemnatu de locuitori, venira in calea Mariei Sale si lu insocira pana in orasiu, unde Maria Sa fu aclamatu de numerosi orasiani si de profesori cu scolarii loru. Aci Maria Sa pana se se schimbe oai a statu in sal'a telegrafulu. In totu timpulu acest'a clopotele sunara la tote bisericile.

In Iasi Maria Sa sosi la 7 ore. Primirea ce i se facu aci fu din cele mai splendite. Se putea dice ca totu orasiulu se transportase in calea Mariei Sale. Pe fectele tuturor orasianiloru se citia bucuria si deplin'a fericire ce incercau vediendu pe suveranulu Romaniei in mediloculu loru, si aclamarile si urarile entusiaste si unanime ale multimeii probau cu taria si de asta data, amorea si devotamentulu profundu de care sunt petrunsi cetatienii Iasiani pentru august'a persóna a Mariei Sale.

La bariera, unde se aflau insirate artilerie, gendarmii si dorobantii Maria Sa fu primitu de consiliulu comunale, in fruntea caruia

Si ginere-mi fi-vei si moscenulu meu!  
Ale mele 'ntinse ticri, cetati, popora,  
Averile mele, palatu si comora,  
Ale tale fie se le stepanesce,  
Numai fio'a-mi dulce se mi-o mantuesce!  
Pre candu imperatulu astea le vorbesce,  
Cat'o casulie pe 'ncetulu pasiesce,  
Doftoru-i urmaza dupa semnulu datu  
Si-astfelu vinu aprupe de-alu copilei patu.  
Imperatulu: „Et'o, drag'a vietiei mele,  
Cum o sdruncinara patemile grele!  
Ca copila inea, candu de-abie vorbia,  
Dusa-s'a 'n gradina cu maicutia-sa,  
Si-alergandu voiisa in colo si'n ococe,  
Ca gingasiulu fluturu vera candu se face,  
Scose fora veste tipetu durerosu,  
Si cadiu pe ierba lang'o tufa josu.  
Slugile 'nfricate spre-ajutoriu sarira,  
Si luand'o 'n bratie la palatu venira,  
Si de-atunci durerea n'o mai paresi,  
Ci crescendu-i anii, se mai totu mari.  
Doftori feliu si forma, de nume si veste  
I-adusei din lume, i intrebai ce este?  
Dar neci unulu léculu nu i-a nimeritu,

Ci 'nzedaru, plecara precum au venit.“  
Astfelu imperatulu dice si 'nceteza,  
Er' voiniculu doftoru dupa elu urmaza:  
„Imperate mare! da-mi cati-va feciori,  
Lucratori de mana, dedati cu sudori,  
Si li d'f se-si iec unelte-ascutite,  
Securi si casmale, sape si cutite,  
Se murga cu mine, se-mi arete chiaru,  
Unde esto loculu tristulu amaru,  
Loculu din gradina, tufe si carare,  
Unde-atunci copil'a se juca 'n sburdare!“  
Imperatu-asculta si 'n uimire sta,  
Pe-unu slujbasiu ilu chiama si porunca-i da:  
Ca se se deschida gradin'a cu flori,  
Se se randuiesca vr'o cati-va feciori,  
Si se-si ia cu sine unelte-ascutite,  
Securi si casmale, sape si cutite,  
Doftoruliu loculu so-i arete chiaru,  
Unde-a datu copil'a peste chinu si-amaru.  
Optu feciori cu grab'a la palatu s'aduna,  
Si cu densii merge doftoru mpreuna  
In gradin'a mandra, gradin'a cu flori,  
Flori mirosoite si pomi roditori.  
In stanga si 'n drepta-su straturi resirate,

Pintre cari se fura cararusi curate,  
Ici se 'ntindu siraguri de tufari umbrosi,  
Colo palcurele de-arbori pretiosi;  
Ioi cu dragu alerga limpedi riurele,  
Colo saru din stancoe radie de oijmele:  
In mediloculu astoru unu teiu invehitu  
Sta de multe vécuri si furtuni lovit.  
Est'a-i teiulu care sub a sa trupina  
Prepasiesce-unu sierpe josu la radecina,  
Sierpe de cei negri, de cei fiorosi,  
Cu grumadii galbeni cu dinti veninosi,  
Ast'a-i fier'a cruda, fier'a ce-a musicatu  
Pe gingasi'a fiica, fiic'a de 'mperatu.  
Deci la teiu voiniculu doftoru cumsosece,  
Pre feciori-i chiama si-astfelu li vorbesce:  
„Dati copii navala, isbiti si dermati!  
La pamentu copaciulu se mi-lu resturnati!  
Er' apoi in jurulu radecinei sale  
Scobiti cu-ale vostre sape si casmale  
Si-ti affa sub densulu unu sierpe cumplitu  
Incubatu in tierna si 'ncolatacitu,  
Est'a se mi-lu prindeti si c'o lovitura  
Sdrumecati-i capulu si dintii din gura!“  
Si de teiu s'apuca feciorii vertosu,

Dau, isbesou si-lu derma, si-lu sapa din grosu,  
Arborele 'n tréscatu grónicu piraesce,  
La pamentu se culca si mi se lungesse.  
Sapa mai departe si pamentulu scotu,  
Si desgroa teiulu cu vitie cu totu.  
Astfelu afla 'n urma fier'a urmarita,  
Incubata 'n tierna si 'ncolatacita.  
Feciori-o apuca si c'o lovitura  
I sdrumeca capulu si dintii din gura.  
Deci voiniculu tineru unu cutitu isi ia,  
Pre sierpe-lu despóia de peliti'a sa,  
Si-apoi isi desparte pentru vindecare  
Sierpe óse de la sierpe din spinare,  
Sierpe foi uscate de-ale celui teiu,  
Sierpe rami de sangeru, ce cresce pe vai.  
Le mesteca bine de mpreuna tote.  
Foile si ramii, ósele sfarmate  
Si'ntr'unu vasu de tierna cu fundulu dogitu  
Mi le versa tote, lécu-i pregatitu.  
Doftoruliu ia vasulu si 'n palatu se duce  
Caci de lucrulu mare o se mi s'apuce.  
(Va urmá.)

V. Bumbacu.

eră d. primaru alu. urbei, care presintă Mariei Sale după traditionalul obicei, pane si sare. Totu aci se află si d. prefectu alu orasiului in societate de unu publicu forte numerosu, purtandu flori si standarde tricolore. In timpul acestu, de pe delulu Copoului se dau salve de tunuri pe candu clopotele tuturoru bisericiloru, despicandu aerulu cu sunetulu loru imposantu, faceau unu coru maretiu amestecate cu urarile multimei si ale trupeloru din garnisóna, asiediate in siru de la Pascanu pana la sant'a Mitropolia, in trecerea Mariei Sale.

La intrare in sant'a Mitropolia, Mari'a Sa a fostu intempinat de P.S. S. Mitropolitulu, insocitu de duoi arhieri, de archimandrita si preoti. Aci se celebră unu Tedeum in onórea Mariei Sale, după terminarea carui'a Maria Sa se urcā in palatulu Mitropoliei, unde primi felicitarile tuturoru functionariloru. La prandiu Mari'a Sa invită 26 persóne d'ntre cetatieni si functionari.

Si in acéstă caletoria, ca in tóte cele lalte Mari'a Sa a culesu ori pe unde a trecut, acele atingetőre semne de profunda amóre ce Mari'a Sa a sciutu inspirā fie-carui cetatianu de la primul momentu, amóre care nu face de catu a se intari din ce in ce mai multu in anim'a romaniloru cari din di in di venera si apretieza marile virtuti si inaltele calitati ce distingiu pe Sveranulu iubitu alu Romaniloru.

„Romanulu.“

## VARIETATI.

— *Denumire.* Parintele Eusebiu Popoviciu e numitu de catra Maiestatea Sa de profesoru ordinariu la institutul teologicu or. din Cernăuti pentru studiulu istoriei si a dreptulu besericescu. Cunoscendu frumoșele calitati ale dlui Popoviciu si mult'a eruditiune, ne credemu indreptatiti a gratulá numitului institutu.

— *Serbatorile in Rusia.* Dintr'unu calendariu pe anulu 1868 din Moscva scótemu serbatorile pe unu anu: 28 serbatori mari, 69 mai mici, 70 serbatori de iocóne, de tóte 167; catra acestea se mai punemu 52 de domineci, 8 dile prē in. onomastice, 2 serbatori de incozonare si a urcarii pe tronu, 1 anulu nou, si preste totu facu 230 de dile de serbatori remanendu dintr'unu anu numai 125 de dile de lucru. De'n anulu trecut pana in cestu curinte s'a mai inmultitu nrulu serbatoriloru cu 10.

— *Scólele poporale in Ungaria.* Dintre 17,000 de comune din Ungaria sunt 5000 fara scóle! In 15,500 de comune sessulu femeescu nu capeta invetiatura in scóla. Mai multu de catu jumetate dintre baetii de scóla nu o cercetāza. Intre 100 de miri 85 nu-si sciú scrie numele. Intre 100 de recruti nu sciú se scrie 78, in Ardealu chiar 91 de insi. Susu in Norvegi'a unde poporulu de la tíera in cea mai mare parte nu locuesce in saté, ci imprasciatu in colibe, in catu copiii loru au se mērga cu mil'a pentru a primi invetiatura, abié se afla unu omu care nu ar soi se scrie si se cetésca. „Kr. Ztg.“ — Tragemu atentiunea ministetriului de culte a supra acestei notitie statistice. Cu fondulu secretu s'ar poté face si sustiené multe scóle poporale si credu cā aru aduce si mai bunu folosu desi nu dóra — magiarismulu.

— *Turcubu se desturcesce.* Din Constantinopole se sorie foii „Vksf.“ la 21 l. c.: După archiducii imperatesci venira aici ducele de Modena, infantele Alfonso si contele de Chambord. Locuescu in otelu, ducele de Modena inse si infantele de regula au viptulu la curtea ambasadei austriace. Alalta ieri i preséntā ambasadorele sultanului in palatulu de la Dolma-Bagdische si ieri li întórse sultanulu visit'a in otelulu ambasadei, in acéstă particea de teritoriu austriacu fu primitu cu mare solenitate. Sultanulu cerú a visitá si damele, ce'a ce inca nu s'a mai intemplat, fiindu acést'a fara cuviintia după datin'a de la curtea turcesca. Invitá după ace'a pe dn'a arciducosa, pe barones'a Reyer-Prokesch si pe nor'a baronului Prokesch la unu dejunu in haremulu seu.

— *Calea ferata Cernauti-Suceava.* In adunarea generala tienuta din partea asociatiunei resp. la 27 l. c. se referā despre acéstă linia urmatóriele: Concesiunea pentru acéstă cladire s'a datu in 15 maiu a. tr. cu urmatóriele conditioni din partea regimului. Statulu garantéza unu venitu curatu anualu de 700.000 fl. in argintu, dispensare pe 9 ani a nu platí dare de venitu, incependu den di'a deschiderei calei. Pentru cele ce cadu in sém'a statului nu e a se platí dare de venitu. Edarea actiuniloru si prioritatiloru dimpreuna si interimalele sunt nesupuse timbrarii. In catu pentru cladire, s'a facutu contratu definitivu cu intreprindiatorulu cladirei Toma Brassey, incuviintiandu-se pentru cladire si pentru tóte recerintele 7,295.000 esceptiunandu din acestea spesele pentru cladirele inalte si pentru uneltele de punti.

— *Decoratiuni.* Rss. dnu protopopu gr. or. rom. alu Temisiorii, Meletiu Draghiciu si dlu directoru alu preparandiei din Aradu Ales. Gavra au primitu crucea cavaleresca a ordului Franciscu-Iosifinu in semnu de reconscintia pentru meritele castigate pentru beserica si instructiune. — Inseamnămu cu multa placere aceste dóue decoratiuni bine meritate, date unor barbati cari au asudatu ani multi pentru cultu'r'a si desvoltarea natiunei romane.

— *Agratariile* publicate cu ocaziunea nascerii archiducului Mari'a au fostu pentru criminalii comuni, — éra peste pecatele politice nu s'au ostinsu, deci Bőszőrményi si altii remanu osenditi.

— *„Zukunft“* avu unu procesu de presa. Fostulu redactoru Leskovec se aperā cu multu studiu, si ieri judetiulu lū dechiarā de nevinovat. Permitiendu-ne spatiulu vom reveni a supra acestuiu procesu.

— *Maiestatea Sa Imperatulu* prin unu biletu de mana a insarcinat pe ministrulu de reșbelu a cercá modulu cum se partecipe la fondulu pensiuniloru si acci oficiri cari la 1848 trecusera la unguri (adeca oficiri honvediloru cari au fostu servitu si in armat'a imperatesca).

— *Deputatiunea regnicolaru croata* a primitu de la Deák respunsu — după informatiunea lui „Pr.“ — cā indaru va formulá Croati'a pretensiuni a supr'a Fiumei, cāci Ungari'a n'o va dá. După unu telegramu din Zagrabia cu datulu de mercuri: deputatiunea a otaritu a face pasi la ministeriulu de finantie si la diet'a unguresca ca legile unguresci pentru contributiune se nu se estinda si poste Croati'a si Slavoni'a, mai nainte de ce s'ar indepliní impacarea constitutiunala a acestoru tieri cu Ungari'a.

— *Caus'a Irlandiei.* In siedint'a de ieri (mercuri) a casei deputatiloru angli, se amenā denou caus'a Irlandiei (toema ca ungurii ou cestiunea nationalitatiloru.) Intr'aceca judetie angle continua a osendí pe feni.

## Concursu

spre ocuparea vacantei statieni invetiatoresci din comun'a Pojoga, comitatulu Carasiului, pana la 1 juniu v. a. c.

Emolumentele sunt: 84 fl. 50 cr., 2 jugere de aratura, si 1 fenatiu, 3/4 de gradina, 12 meti de grău, 24 de cucuradiu, 100 ž de sare, 100 ž de clisa, 15 ž de lumini, 8 orgii de lemne.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati-provedindu-si Recursurile cu documintele recoerute, si adresandu-le catra pré venerabilulu Consistoriu araduanu, a le transpune sub-scrisuliu.

Lipova 15 aprile 1868.

(1-3)

Ioane Tiera nu,  
dist. prof. si inspect. scol. a Lipovii.

## Cursurile din 29 aprile. 1868 n. sér'a.

(dupa arctare oficiale.)

	banl.	marf.
<b>Imprumutele de stat:</b>		
Cele cu 5% in val. austr.	53.40	58.60
" " contributiunali	57.15	57.25
" " nóus in argint	69.50	70.50
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	77.50	77.75
Cele nationali ou 5% (jan.)	62.75	62.90
" metalice ou 5%	56.90	56.40
" " maiu-nov.	56.90	57.10
" " 4 1/2%	50.25	50.75
" " 4%	44.75	45.25
" " 3%	33.50	34.-
<b>Efekte de loteria:</b>		
Sortile de stat din 1864	84.50	84.70
" " " 1860 1/2 in cele întrege	81.-	81.20
" " " 1/2 separata	90.-	90.25
" " 4% din 1854	75.25	75.50
" " din 1839, 1/2	170.-	170.50
" bancos de credit	129.75	130.-
" societ. vapor. dunarene cu 4%	93.-	93.50
" imprum. princip. Eszterházy à 40 fl.	141.-	143.-
" " Salm à "	33.75	34.25
" " cont. Palffy à "	25.75	26.25
" " princ. Clary à "	27.50	28.50
" " cont. St. Genois à "	23.75	24.25
" " princ. Windischgrätz à 20	17.50	18.50
" " cont. Waldstein à "	21.-	22.-
" " " Keglevich à 10	14.50	15.-
<b>Obligatiuni dessarcinatóre de pamentu:</b>		
Cele din Ungaria	72.75	73.25
" Banatul tem.	71.75	72.25
" Bucovina	64.75	64.50
" Transilvania	68.50	69.-
<b>Actiuni:</b>		
A bancos nationali	691.-	692.-
" de credit	181.30	180.40
" " scont	590.-	592.-
" " anglo-austriace	121.75	122.25
A societatei vapor. dunar.	491.-	493.-
" " Lloydului	228.-	230.-
A drumulu ferat de nord	178.50	178.60
" " " stat	259.40	259.60
" " " apus (Elisabeth)	143.75	144.25
" " " sud	168.90	169.10
" " " langa Tisza	147.-	147.-
" " " Lemberg-Czernowitz	179.25	179.75
<b>Bani:</b>		
Galbeni imperatesci	5.55	5.56
Napoleond'ori	9.30	9.31
Friedrichs'ori	9.65	9.75
Suvereni engl.	11.65	11.75
Imperialii rusesi	9.55	9.65
Argintulu	114.35	114.70

## Decoratu cu 25 de decoratiuni in auru si argintu. Petri franceze de móra

de  
**ROGER FILS & COMP.**  
in La Ferté s/j.

Specialitate de: panura pentru sita de metasa de móra, sitierana si franceza, la fusele pentru farina si gris. Ciocane de ferecatu mór'a, facute din otielu angloesecu turnatu. Carele de intiepenitu si pele pentru machine. Tinichele de venturatu si de cele gaurite cilindrice. Cinge de canepa si cupe de trasu in susu. Bucati de feru etc. etc. etc.

17 5-24

Pichler & Niessner,  
Viena, Wallfischgasse nr. 4. — Mustre si liste de pretiu franco.

## Bazarulu denou deschisu de covóra

in fat'a palatului principelui Württemberg, renumitu prin servitiulu seu realu si solidu, si-recomenda depositulu seu mare de cele mai noui

**Covóra franceze si anglese de hartia,**  
o rola de la 15 cr. in susu.

1 odaia eam 12' in cadratu fara spaliera de la fl. 4.50 in sus.

(So da garantia pentru durabilitatea si curatieni'a lucrului la spaliera.)

Locuintie in locu precum si la satu se primescu pentru a le pregati completu. —  
Mustre si aretarea pretiuriloru se trimitu gratis celoru ce ceru.

10 7-25

Cu respectu cuvenitu **E. J. Fischer.**

## Cantarie diecimale cu garantia pentru 5 ani

in patru coltiuri, de feru, esaminate si timbrate den partea c. r. oficiu pentu autenticarea mesuriloru

(Cantarie diecimale cu podulu in patru coltiuri)

se afla totu de un'a pentru urmatóriele pretiuri tare moderate:

Póte suportá cantariulu: 1 2 3 5 10 15 20 25 30 40 50 cten.

Pretiulu loru: fl. 18 21 25 35 45 55 70 80 90 100 110

Pondii ce se receru la aceste cantarie i liferezu eu pentru pretiuri tare eftine.

Mai departe, facu eu si am totu deun'a la dispusetiune cantarie balanceatórie, cari suntu tare durabile si practice, cu garantiá pentru 5 ani, pe ele, asiediandu-le ori unde, se póte cantari. (Deci nu se recere a le asiediá la loculu menit.)

Potu suportá: 2 4 10 20 30 40 60 80 ž

Pretiulu fl. 9 12 16 22 26 30 35 40



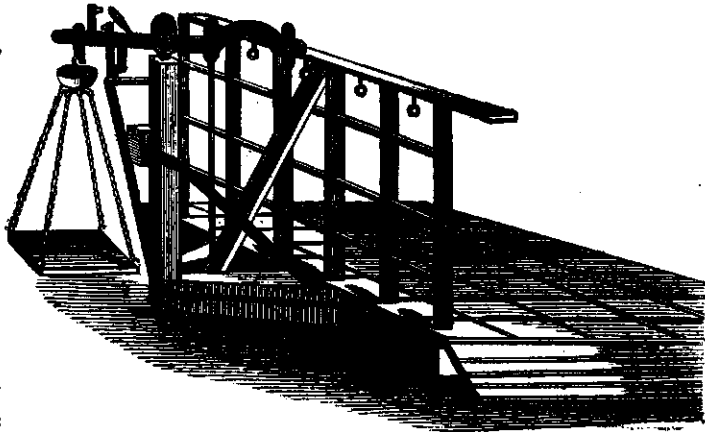
Cantariu decimalu cu podu in patru coltiuri

Mai departe facu si am depositu de cantarie pentru vite cu parieti spre a cantari pe ele boi, vaci, porci, vitiei, oi, facute den feru faurit, esaminate si timbrate de c. r. oficiu pentru autent. mesurcloru in Viena, cu garantiá pentru dicce ani.

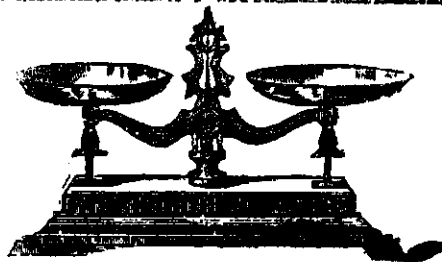
Potu suportá: 15 20 25 cent.

Pretiulu 100 120 150 cu totu cu pondii ce se receru.

Procurarile din provincia se efeptuēza urgente trimitiendu-se pretiulu seu cu recipere posterióra de la posta.



Cantariu pentru vite



Cantariu balanceatoriu

In fine facu cantarie centesimale cu podu, esaminate, spre a cantari pe ele trasuri incarcate, din feru batutu, cu garantiá pentru 19 ani.

Potu suportá: 50 60 70 80 100 150 200 de cent.

Pretiulu fl. 350 400 450 500 550 600 750

Depositulu capitalu: Orasiu, Singerstrasse 10, in Viena.  
Fabric'a: V. Griesgasse 32 si Hundsthrmerstrasse 89.

# L. Buganyi,

fabricantu de cantarie si pondi.

# Medilocu de desinfecțiune

(de desmolipsire)

d e

18 2-4

## J. M. Müller.

Acestu medilocu este o inventiune dintre cele mai practice in timpul nou, si cu dreptu cuventu ocupa locul in rangulu d'antalu intre tóte medilócele cunoscute pana acum de asemene nume, pentru cá elu intrece cu multu pe tóte cele lalte materii de desmolipsire.

Din punctu de vedere alu necesitatii sanitarie stau folósele acestu medilocu in tocmai asiá strinsa atingere cu viéti'a sociala a fiecarui individu, precum suplinescu o lipsa tare de multu sentita in interesulu economiei natiunale.

Inse insemnetatea mare si importantia ce o are unu medilocu bunu de desinfecțiune pentru fie-care statu cultu ce cultiva agronomi'a si industri'a se arata numai de catu, daca se ie in consideratiune cate sterpieri facu in fie-care anu

### ciumele, epidemiile si bólele infectóse

intre ómeni si vite, de vreme-ce de o parte pe clasele avute ale statulu in parte le seracescu, in parte le facu necapabile a agonisi, de alta parte éra retienu directu ori indirectu sustinerea vietii a lucratorilor si facu scadere in madu'a vietii statulu.

In mediloculu aretatu de desmolipsire deci se dá fie-carui si indeosebi economiloru de la tiéra ocaziune a se scuti in modulu celu mai lesne si mai ratiunabilu de urmarile aburariloru veninóse, de miasme si contagiuni de totu felulu, si indeosebi de ori-ce infectiune.

**Grasidurile cailoru, a viteloru cornute, a oiloru, capreloru, porciloru si a sbratórielor** se scutescu de intrarea ciumei si bólei de vite, precum si de tóte bólele epidemice,

daca asternutul se stropesce cu fluiditate, éra podelele, proptecele, ieslele si tóte uneltele de lemn se voru spalá bine cu apa amestecata in acésta fluiditate, si la cutare locu corespundiatoriu (daca cere lips'a, in mai multe locuri) daca se va tiené cate o dréntia muiata in acésta fluiditate carea trebuie de multe ori de nou udata.

Daca se va folosi regulatu acestu medilocu de desinfecțiune, vitele voru fi totu de un'a scutite de ori-ce bóla epidemica si tóte miasmele si aburii stricatosi cari se voru fi aflandu in grasidu se voru respira si alungá astfelu, in catu nu póte se esiste molipsire.

Se intielege de sine cá in timpul candu domnescu epidemii curatirea si desmolipsirea grasiduriloru are se se facea mai adese ori de catu e indatinatu, precum se si recere a se face acést'a, cáci cu multu mai lesne e a impededá intrarea miasmeloru si a molipsirei, de catu a alungá pe cele ce au intratu, de óra-ce, precum se stie, fie-care medilocu de desinfecțiune are activitate mai mare in privintia preservativa.

De cumva-in timpu de bóle nu e posibilu a separá de totu vitelu, asiá in catu convinu cu altele straine, atunci este bine ca, afara de desmolipsirea grasidulu, se se frece si pelea viteloru cu fluiditate de acést'a amestecata in apa, pentru a le asigurá contra molipsirei stralno.

Daca se uda peile viteloru cu astfelu de fluiditate, se castiga si altu folosu nu mai putienu suprindiatoriu si practic, cáci totu gavatulu tóte gongele ori vermii ce aru vegetá pe ori in pelea vitei se omoru si se nemicescu. Asiá se potu scapá canii de pureci, sbratóriiele de paduci, si fie-care vestimentu de pele se scutesce de molu, si daca se repetéza se consérva de reintrarea loru.

Efeptulu insemnatu alu mediloculu de desinfecțiune se latiesce chiar si pe terenulu matasariei atatu de scumpe. Daca se stropesce regulatu scandurile si latedii si daca se spala podelele si paretii cu fluiditate amestecata in apa, se scutescu vermii de metasa de ori-ce bóla, de alta parte éra nemicesce si alunga pentru totu de un'a parasitele atatu de stricatióse

### botanice si animalice.

Avantagiulu fluiditatii pe acestu campu de industria si folosu ce se ivesce din aceste pentru intrég'a matasaria, facu mediloculu de celu mai pretiosu in tempulu nou. —

Precum mediloculu de desinfecțiune aduce mórte góngeloru si organismeloru paraziteloru, asiá se póte folósi cu succesu si acolo, unde se recere a mantul

pomi, plante si flori — de paduci, de omide si de alte insecte si de a le indepartá pe asestea; acést'a se póte daca cu o pinsula ungemu unicele particelle a plantei cu fluidu fórte insubtiatu, acést'a se se repeteze din candu in candu. —

### Folosindu-lu in locuinte

omóre acestu medilocu de desinfecțiune tóte metamorfosele paduciloru de lemn, fie in covóra, in obiecte de lemn ori in mobile, daca pe aceste le stropimu cu elu, ori daca lasamu se picure fluiditate in stropaturi, séu daca ungemu cu pinsula. Spre acestu scopu fluiditate se arata si pen-

tru ace'a eminenta, pentru cá nu produce neci unu felu de pete pe tieseturí ori obiecte. Intre aceste fluiditate in stare concentrata se folosesc fara amestecare de apa. Totu asiá avemu se o folosimu pentru a sterpi gongi, greeri, síbreci si clotiani (patioci). — In climatele caldúrose departéza acésta fluiditate pe infricatóriiele scoriunni daca se desmolipsesc cu ea asternutul de culcatu. —

Bóle lipiciose, precum colera si alte epidemii nu se voru incubá neci odata in locuinta daca acést'a se va desinfecțiuná in modu ratiunálu prin fluiditate, éra daca in scuiptoriu, in ólele de nópte si in lavóre se va torná cativa stropi din ea, se voru nemici tóte miasmele ce s'ar poté desvoltá.

In odai, in cari se spala adese ori podelele, se face bine daca se amésteca in ap'a cu care se spála o cantitate cuvintiósa din fluidu, pentru a nu se plamadí parecii si pentru a desmolipsí aerulu odaiei. Pentru a fi siguru contra atari insecte, se se stropésca covórale, acoperemintele patulu, vestimintele etc.

In odai, in cari zacu bolnavi, se dovedesce activitatea fluidulu deosebita folositoria, de vreme ce prin numita procedura odaia se desmolipsesc astfelu, in catu fie-cine póte intrá si est de la bolnavi de bubata, de tifusu s. a. fara a se teme de molipsire.

In esitori, óle pentru siediuu, cloace, locuri de gunoiu, canaluri, are folosirea pulberelui rezultatu siguru si desinfecțiunea este necesaria mai vertosu in timpul caldúrosu alu anulu. —

In casele de junghiatu, in fabrice, belitorii de mortatuni, casele lucratoriloru, vapsitoriloru, cleitoriloru s. a. trebué a se stropi si spalá regulatu tóte uneltele de lemn si peile animaleloru cu fluidu subtiatu in apa.

In magazine se se stropésca grindile, ladile, vasele; in vagóne paretii si podelele; in nái sforile, scandurile, bancele si acoperemintele, pentru desmolipsire si conservare.

Desi folósele nepretiuite — ce le dá acestu medilocu de desinfecțiune fie-carui individu, precum si poporatiunei intregi, in tóte impregiurarile, in orasie si in sate, in tóte ramurile de industria — in facu neevitabilu medilocu universalu pentru sanetatea publica si a societatii omenimei, devine chiar si prin ace'a nepretiuibilu cá insubtiindu-lu dupa recerintia nu are neci cea mai mica influentia stricatiósa neci asupra omulu, neci a animalulu, ori a planteloru si a obiecteloru de totu felulu.

Considerandu rezultatulu raru ce lu aduce mediloculu de desmolipsire, considerandu si folosulu colosalu ce cresce comunismulu prin folosirea-i generala si regulata, onoratulu c. r. institutu geologicu imperialu in Viena s'a aflatu indemnatu a aprobá in publicu, prin rescriptulu de la 8 aprilu 1868, aplicarea generala a mediloculu de desmolipsire.

Asemene si onoratulu institutu c. r. chemicu-patologicu in Viena s'a vediatu indemnatu a esamina mediloculu de desinfecțiune si a-lu aprobá fara impededare prin decisulu de la 8 aprilu 1868.

In fine domnulu chemicu magistratualu si profesore Kletzinsky, o capacitate de renume european, a decoratu mediloculu de desinfecțiune prin recunóscerea dsale. — Facemu se urmeze tóte trei acte precum suna din vorba in vorba:

Domnulu J. M. Müller in Vien'a!  
Fluidulu ditalu de desmolipsire si pulverele le am cercetat si esaminatu in laboratorulu institutulu c. r. imp. si me onerezu a-Ti impartesi, ca rezultatulu acestei esaminari, cumca pentru compunerea loru scopósa, le am aflatu calificate si de folosu pentru tóte desmolipsiriile in odáile bolnaviloru si in genere in tóte locurile, unde se desvóla abure stricatosu.  
Deci este fórte calíficatu a se folosi la timpu de ciuna in grasiduri.  
Intre cele lalte medilóce de desinfecțiune are cea preferintia insemnata cá nu contine feru in sine si prin urmare nu produce pete, precum si cá nu róde din obiectele si tieseturile cu cari vine in atingere, fiindu cá custa din amestecari neutrále. In fine nu contine venalu.  
Viena, 8 aprilu 1868. Carolu de Hauer, m. p.

(L. S.) Consiliariu de bái si chemicu la c. r. institutu imp. geologicu.

Onoratulu Domn. I. M. Müller in Vien'a!  
Fluidulu ditalu de desinfecțiune si pulverele s'au cercetat si esaminatu aici, de unde a rezultat cá ele, pentru compunerea loru scopósa, suntu calíficate ca medilocu tare salutaru la cele mai diferite procese de desinfecțiune si cumca au cea deosebita preferintia cá nu contienu atari parti cari ar stricá ori vatamá diferite obiecte si tieseturii.

Viena, 8 aprilu 1868. De la c. r. institutu patologicu-chemicu.  
(L. S.) Presidintele si c. r. chemicu magistratualu. Dr. f. Flor. Heller, rap.

TESTIMONIU. Subscrisulu intareaca cá fluidulu de desinfecțiune si pulverele dnt I. M. Müller este de asemene activitate in tóte procesele de desinfecțiune contra contagialaru si a miasmeloru si cumca intrebuitiarea lui este admísiabila si cavítatiósa, cumca nu face pete de cum petele nesuferibile in multe unelte si tieseturii (cum se facea candu se foloseau viariululu martílaru) si cumca, de óra-ce de odata contine acréta de zincu si fieru, are activitate mai sigura si mai poterica ca fie-care dintre cele mai bune medilóce de pana acu de desinfecțiune cari cu dreptu cuventu erau reamite.  
Viena, 20 fauru 1868. V. Kletzinsky, c. r. chemicu magistratualu.

Deposítulu principalu: Vien'a, Bürgerspital, vis-à-vis dem Opernhause (fatia cu teatrulu de opera) Fluidu de desinfecțiune 1 sticla den ferálbu (Blech) = 1 fl. vien. 40 cr. — Pulvere de desinfecțiune o sticla de iaga =  $\frac{1}{2}$  fl. vien. 40 cr. Desinfecțiune pentru odaia cu miosoci, o sticlutia cu 40 cr. si cu 25 cr. v. a. Comissiumi dlu provincia se vor eseptui cu cea mai mare acuratétia pentru bani gat'a ori daca se va solvi la posta.